

دَارُ الْفُنُونِ

خفوق فافو لستبر محمد عبده

مفوق اقتصاديات

ایکی آیمہ بر نشر اولنور

مندرجات

قسم حقوق :

فرانسه ده شورای دولت وصفی راشد
 اصول فقه نصل تدریس ایدلمی ؟ حسین ناجی
 بجائی عدالت ومظاهرت عدلیه مصطفی رشید
 فرانسه ده احوال مدنیہ معاملات وسجلاتى صدیق سامی
 فردی حقوق ، اجتماعى حقوق واستحالة دولت سردن یکدی زاده ادیب

قسم اقتصادى :

بین الملل مناسباته استقراض عبدالحق کمال

استانبول — اوقاف اسلامیه مطبعه سی

۱۳۴۴ — ۱۳۴۱

مجانى عدالت و مظاهرت عدليه

۱

معلومات عموميه

§ دولت و وظائف اساسيه سندن اولان توزيع عدالت امرينك مجانا اجراسى ، تعبير آخرله عدليه نك ايجاب ايتديرديكى مصارفك بتون اعالى به قدرت و سعة ماليه بيله متناسباً طرح و توزيع اوله حق عمومى و بر كور ايله تأمینی بوكون هر طرفده قبول اولمش بر قاعده در .

فرائسه ده اختلال كيره قدر عدالت مجانى دكل ایدی . حاكم و سائر مأمورین عدليه ، اجرای عدالت خدمته مقابل ، اصحاب دعاویدن آغیر اجرتار استفا ایتمکده ایدیلر . اختلال كیری متعاقب عدالتك مجانى اولسی ، حاكمك ، اصحاب مصالحدن هدیه ، رسم و سائر مرهانیکی بر عنوانه اجرت قبول ایتمی اصولی حذف اولندی . (۱۶-۲۴ اغستوس ۱۷۹۰ قانونی)

اصحاب مصالح ایچون غیر قابل تحمل اولان و حاكمك شرف و حیثیتارنی احلال ایدن بو اصول سقیم الفا اولمقله برابر ؛ وکیل ، مباشر اهل خیره اجرتلری ، پول ، قیدییه ، اعلام کشف خرجاری ناملریله دیگر پک متنوع و آغیر مصارف محاکمه ابقا اولمشدر . فرائسه قانونلرندن اقتباس ايله تنظيم ایتدیکنمز اصول محاکمه و خرج قانون و تعرفلری موجبجه بزدهده فرائسه ده اولدیگی کی دعواک تحقیق ورؤی مار الذ کر مصارفی استلزام ایتمکده در .

دعوی وکیللرنی معاشلی مأمورین عدلیه دن عد و مباشرلرک معاشلرینی حد لایقنه ابلاغ و اهل خیره و شهودک مصارفلرینی دولت در عهده ایدهرک توزیع عدالت امرينك صورت قطعیه ده مجانا ایقاسی قبول ایدملی میدر ؟ مسئله نك له و علیهنده مؤلفلر واردر :

بعضیلره کوره مصارف محاکمه و مدعی به ضرورت و سفاقی سببیله طرح اولمش بر ویرکودر ؛ مدعی ضرر و تهلكه سته قاتلانهرق حق و عدالت نامنه مجادله ایتدیکی ایچون ،

کنند پسندیدن به مناسبت و بر کو آلتی شویله طورسون بالعکس تلطیف اولنق لازمدر ؛ سزار برو ، غارسونه کبی بعض علما « بوفکری مبالغهلی بولمغه برابر بر اساس معقوله » استاد ایتدیکی قاعتهدر .

بو مؤلفر بالخاصه ۱۷۷۱ سنهسندن بری مهادیاً طرح و تزید اولنان عدلیه خرجلرینی انجق بودجهنک ايجائاتی اعتباریله معذور کورمکدهدر . [۱]

D agusseau بر راپورنده دیورکه « قرالغک برنخی وظیفهسی تبعهسنه احقاق حقدرد . بو مجانی اولورسه قرال بورجی اوده مش اولور . اکر هر هانکی بر صورته ساتارسه وظیفهسی لایقيله ایضا اتمامش اولور . » غارسونه بو سوزلری جمهوریت دورندهده پاک طوغری بولیور .

فرانسهده افکار عمومیهنک بوتمایلاتی نظردفته آلهرق ۲۱ کانونثانی ۱۸۹۲ تاریخلی قانون ایله ، هازی بریسنک تکلیفی و اوتهلر مجلسی ملاحظاتی اوزرینه ، دولته استیفا اولان خرجلرده مهم تعدیلات اجرا اولندی .

مدعینک سهولته محکمهیه مراجعت و حققی مصرفمزجه استیفا ایتسی مملکتده حقوقه رعایت فکرلرینی تزیدیده رک اخلاق عمومیهی محافظه ایدر . عدالت ما کنهسنک ایشلدیکنی کورن متجاوزلرک جسارتلری قیریلیر . بناء علیه مستقبل تجاوزلره مانع اولسی اعتباریله مدعینک دعواسندن عموم افرادک استفاده ایتدیکی غیرقابل انکار اولدیغندن ؛ دعوانک ، تحقیق ورؤبت و حکم و اجراسنک استلزام ایتدیکی هر نوع مصارفک ، عمومدا استطاعت مالیه لرینه ، ثروتلرینه کوره استیفا ایدلمکده اولان ویر کولر ایله تسویهسی الک معقول بر شکل کورولمکدهدر .

شو قدرکه بوکون المانیا ، فرانسه ، جنوره ، موناکو کبی تدقیق ایتدیکنمز دولت قانونلرینک هیچ بری مطلق صورتده مجانی عدالت اصولی تأسیس ایتما مشلردر . وایدیه مزه . فی حقیقه مدعی و مدعی علمک ادعا و مدافع لری حقلی اولدینی قدرحقسزده اوله بیلیر . حقسز اولان کیمسهیه ، عدالت خدمتنک استلزام ایتدیکی مصارفک هیچ اولماز ایسه بر قسمی تحمیل ، دوائک بودجهسی توزین اعتباریله لازم اولدینی قدرت زویراتی ، حقسز ادعا و مدافع لری تحدید نقطهسندن عدالته لازمدر .

مصرف محاکمهنک بالکلیه حذفی حالنده حقسز لقی بیلهرک ، دیگرینی تمجیز و تصدیع

واندن بر شی قویار مقصدیله محاکمه مراجعتلر، تراید ایدہ جکی کبی، متجاوز اولان مدعی علیہلر، مجرد وقت قزاق، خصمی اوغراشدیر مقصدلریله، وجیبہ لرخی حکومت قطعیہ قراری اوزرینہ اجرای جبری آنه قدر ایفادن امتناع ایدرلر .
بناء علیہ مصارف محاکمه الغای قطعیسی مزور ادعا ویا مدافعہ لری شایان دقت بدرجہ دہ تزیید ایدر . نته کیم جنوره حکومتی استقلال تشریع یسفی احراز ایتد کدن صکره ۱۸۱۹ سنہ سندہ یکی بر اصول محاکمه حقوقیہ قانونی تنظیم وخرج لری شایان نظر بدرجہ دہ تعدیل ایتدی . فرانسز مؤلفی Bordeau به کوره [۱] مصارف محاکمه اجرا قلنان بوتعدیلات دعوالک زیادہ لشمسفی استلزام ایتشدرد .

اشبو تفصیلاتہ نظراً، مراجعت ایدہ جک اصحاب مصالحہ احقاق حق ایتک اوزره، دولتجه آمادہ بولندیریلان حاکمک، آنلک معاوانی اولان هیئت قلمیہ نک دولتجه توظیفی ایلہ اکتفا اولنوب معین بردعوانک رؤیتک استلزام ایتدیکی مصارف مخصوصہ نک حقسز اولان کیمسہ عہدہ سنہ تحمیل ایدلسی بر امر ضروریدر .
دیگر طرفدن حقسز ادعالری تحدید و بودجہ فی توزین مقصدیله، دعوانک اهمیت مبلغیسی ایلہ متناسب برخرجک، حقسز چیقہ جق طرفدن دولت نامنہ استیفاسی دہ جائزدر .

§ مصارف محاکمه نہائی اولہرق حقسز چیقان طرفہ تحمیل اولنق ایجاب ایتکده ایسہدہ حق لری اثبات ایچون طرفینک مصارف مذکورہ فی پیشیناً ایفا ایتلری ضروریدر . دیگر طرفدن دولت دہ، ایلرودہ حقسز چیقان طرفہ حق رجوعی اولق اوزره، تأمینات مقامندہ مدعیدن بعض خرجلر استیفا ایدر .

دعوانسہ کوره مقداری اهمیتلی بریکونہ بالغ اولان مصارف محاکمه و تحقیقیہ نک طرفیندن بری جانبدن پیشیناً ایفاسی ممکن وقابل اولمدینی تقدیردہ دولتجه شخص مزبورہ مرہانکی بر صورتہ یاردیم، معاونت جائزیدر ؟

حق لری نہ تجاوز ایدلش اولان اصحاب حقوقک محکمہ یہ مراجعت ایلہ حق لری استحصال ایتلری بالادہ ایضاح ایتدی کمز و جملہ منفعت عمومیہ ایجاباتندن اولایقندن، بوکا استطاعت مالیہ لری مساعد اولمانلر، حق لری استیفا امرندہ دولتجه معاونت ومظاہرت اساسنک قبولی لازمدر .

تعبير آخر له محاکمه نك استلزام ايديكى مصارف تحقيقه و دعوانك انساى تحقيقه
ارائه سى اقضا ايدن تأميناتلر بالعموم و ير كولو كى آنجق مقتدر اولانلردن استيفا اولنق
و ب باده اقتدارلرى اوليانلر حقنده دولتجه معاونت و فداكارلىق يابلق ضروريدر . فى الحقيقه
اكر دولت پشيداً مصارف اتمك قدرتنده اوليانلره قارشو هيچ بر استثنائى احكام وضع
اتمز ، بر صورتله معاونت اتمز ايسه تبعه آرمنده كى مساواتى اخلاص ايتمش اولور .

الك بنام ، الك مقتدر و كيللر واسطه سيله دعواسنى تعقيب ، ايستديكى مقدارده شهودى
اقامه و طرق قانونيه به مراجعت اقتدارى حازر اولان بر طرف قارشو سنده ، استطاعت
ماليه سى ا لمامتسه مبنى حقى بالذات مدافعه مجبور بتنده قالان و كشفدن ، اهل خبره به حواله
كفيتدن ، اعلام استحصال و تبليغ ايتديره بيلمك حقلردن فعلاً فراغت مجبور قالان طرف
آرمنده حقيقته هيچ بر مساوات بوقدر . بالخاصه بر طرفك ربع اعلام خرجلرى ده تأديه
قدرتى يوق ايسه كنديسنك فعلاً محكمه به مراجعت حقى بيله منسلبدر . ايمدى طرفيندن
برى مقتدر ديكرى غير مقتدر اولسى حالنده دعوى اغلب احتمال ، حقلى اولسه بيله غير
مقتدر اولان طرف علمنه انتاج اولنه جقدر . بالتبجه چوق كره كنديسنك عجزدن
استفاده اولنه رق بك نا مساعد شرائط داخلنده صاحبه اجبار اولنه حق و يا ججز احتياطى
كى بك مستعجل بر تدبيره تأمينات ارائه ايدمه مامسى حسييله مراجعت ايتمشى تجوز
اولنيرق حقى هدر اوله جقدر .

امولى غضب ايدلمسندن ، طولاندرلمسندن دولايى حال فتره دوشمش بر كيمسه نك
م تجاوزينه قارشو استحصال حقوقى ايچون محكمه به مراجعتدن فعلاً ممنوع بولنمشى عدالته
قطعياً منفى اولدينى كى منافع عموميه نقطه نظرندن ده جائز اوله من .

فرانسه ده ۱۸۵۱ مظاهرت قانونى مجلس مبعوثانده مدافعه ايدن و قى مه نيل راپورنده
دييوركه « مديون و يا غاصبه قارشو حركت ايچون وسائطه مالك اولقمسزين سفالت ايچنده
ياشايمان دابنك بو وضعيت اخلاق عموميه به مؤثر اولدينى قدر حق ملكيتى ده اخلاص ايدر .
زيرا ملكيت ، تجاوز و قوعنده ، معروض تجاوز اولان مالك كنك بو تجاوزى دفع و تعمير
ايتديره بيلمك اقتدارى تأسيدي اولنمدينى تقديرده كافى درجه حمايه ايدلمش عد اولنه من . » [۱]
فرانسه ده ۱۹۰۵ سنه سنده تنظيم اولنان استاتسيق كوسترييوركه سنه مزبورده ظرفنده
۴۶،۰۷۲ معاونت قرارى و يرلمش ۳۰،۲۳۳ مظاهرت طلبلى رد اولنمشدر . معاونت

ایدلسنہ قرار و بریلانردن ۲۵,۳۴۳ کیسہ دعوائی قرائن شد. [۱] اگر دولتیہ محتاجہ مصارف محاکمہ یار دیم اساسی قبول ایدلماش اولسہ ایدی یکرمی بش بیک کسور حق ویا اکا قریب بر مقدار ہدر اولہ حق ایدی.

§ زده حق ادعا ویا مدافعہ اقتدار مادیسندن محروم اولان عاجزلہ دولت طرفندن بروجہلہ معاونت وحمایہ ایدلسی خصوصندہ عمومی و اساسی احکام موجود دکادر.

۲۸ رجب ۹۶ تاریخی تحریرات سامیہ «ارباب مصالحدن خرج و رسم ایفاسنہ اقتدارلری اولدیغنی بیان ایدنلرک مأموریندن ایسہلر منسوب اولدقلری دائرہک رئیس و آحاد ناسدن ایسہلر وثوق و اعتبارلری مصدق اوج ذات طرفندن مہور شہادتنامہ ابراز ایتدکلری تقدیرده ورقہ صحیحہ بہامی و خدمہ مصرفی و اعلام خرجی ایلہ رسم تحصیل مستثنا اولق بو بابده تقیدات کاملہ اجرا اولنق شرطیلہ رسم و خرج مذکور دن معافیتلری» اساسی قبول ایتکده در.

آنحق بو طرزده معاونت بر طرفدن غیر کافی دیگر طرفدن دخی تہلککلیدر.

غیر کافیدر: چونکہ مہم بر دعوائی موفقیلہ تعقیب ایچون اداسی لازم کلان محامی اجرتلری، اثبات مدعا ایچون اقامہ اولنہ حق شاهد مصارف ضروریہلری، کشف و اہل خبرہ اجرتلری حق اولان طرفہ تأمین ایدلدکجہ ویا وضع ایدیلہ جک حجز اجتنابی ایچون کندیسنی تأمینات ارادہسندن استثنا ایدلدکجہ دعوائی موفقیلہ انتاج ایتسی قابل اولہ مز. عین زمانده بو طرز معاونت تہلککلیدر. فی الحقیقہ بو شکلده فقیر اولان ہر شخص الک مزور بر دعوائی سہولتہ اقامہ ایدہلرک خصمینی تصدیع و ازعاج ایدہ بیلیر. موضوع بحث تحریرات بوملاحظہ ایلہ تقیدات کاملہ ابراز اولنہ حقنی بیان ایتکده ایسہدہ معاونتہ ہانکی مقام طرفندن قرار و بریلہ جکنہ ونہ نقطہدہ تقیدات اجرا ایدیلہ جکنہ دائر صراحق احتوا ایتدیکی کبی ضرورت حالی اثبات ایچون تعیین ایتدیکی شکلده غیر معقولدر.

تحریرات مذکورہ دولتک معاونتی ایجابی نحدث ایدہ بیلہ - ک دیگر پک متنوع مشکلاتکدہ نہ صورتہ حل وازالہ اولنہ حقنی خصوصندہ سا کتدر.

بنائعلیہ محتاج اولان طرفہ قارشو مظاہرت عدلیہک دہا عمومی و دہا معقول بر شکلدہ ایفا ایدیلہ بیلہ ایچون اساسی احکام وضعنہ احتیاج درکاردر.

اصول محاکمہ حقوقیہ تعدیل قومبسیونی بوملاحظہ تابع اولہرق، بر چوق ضرب

حکومتلرنده اولدینی کی [۱] تنظیم ایتیمده بولندینی لایحه ایله ، ادعا ویا مدافعهلرنده حقی کورونوب مصارف محاکمه پشیناً تأدیه قدرتی اولیان عاجزلره دولتجه مظاهرت و معاونت اساسنی قبول ایله احکام مخصوصه وضع ایتشدیر .

هنوز قطعیت کسب ایتامش اولان اشبو لایحه احکامنی ایضاح ایتیه جکیز . احضار قومیسو نلرنجه لایحه حالنده قبول ایدلمش ماده لر جریده عدلیه ایله نشر اولنمقده در . بز بلیکه بومناستله مظاهرت عدلیه وشکل ایفاسنه متعلق علمی اساسلری تشریح و قوانین احتییه ک بو بادی کی احکامنی ایضاح ایله اکتفا ایده جکیز . شوقدرکه مقایسه بی تأمین مقصدله قبول اولتان لایحه نک موضوع بحث اولان اساسانه متدائر ماده لرینه اشارت و یک مهم اولان بعض احکامنی نقل ایده جکیز .

۲

مظاهرت قانونی نه کی احکامی احتوا ایتلی ونصل اولمیدر ؟

§ دعوا اقامه ویا مدافع ایتک ایستیان اشخاصه ، دعواسنی اداره و تعقیب و دلائلی جمع حصه صنده دواتجه مظاهرت و معاونت تأمین شخص مزبورک دعواسنده حقی اولسنه و مصارف محکمه پرده پشیناً تسویه قدرتی بولنماسنه متوققدر .
بناء علیه مظاهرت طلبلرینک قبولی ایچون ایکی شرطک اصولاً تحقیقی مقتضیدر :
اولا ضرورت حال ؛ ثانیاً حقی بولنق .

مظاهرت عدلیه حقنده وضع اولنحق احکام ایله اول امرده شرائط مذکور نک شکل تحقیقی ثانیاً مظاهرتنه اتخاذ قرار صلاحیتی حائز اولان مقام تعیین اولمیدر .
اشبو مقامک مظاهرت قرارینی ویرمک ایچون تحقیقات و تدقیقاتی نه شکله اجرا ایده جکی صورت واضحده تعیین اولمیدر .

ثالثاً دولتجه محتاج اولان طرفه نه شکله معاونت ایدیله جکی و معاونت حدودی شکل قطعیده تثبیت اولمیدر .

[۱] فرانسه : ۱۰ تموز ۱۹۰۱ ، ۴ کانون اول ۱۹۰۷ قانونلریله معدل ۲۲ کانون ثانی

۱۸۵۷ قانونی
آلمانیا : ۲۰ مایس ۱۸۹۸ قانونیله معدل ۱۸۷۷ اصول محاکمه حقوقیه قانونی (ماده ۱۱۴

الی ۱۲۷)
موناکو : ۵ ایلول ۱۸۹۶ اصول محاکمه حقوقیه قانونی (ماده : ۳۸ الی ۵۶)

رابعاً جبکہ ایہ مظاہرہ قرار دے کر استیصال اولدینی ویاخود محتاج اولان کیمسہ یہ بالاخرہ حال یسر طاری اولدینی تقدیرد مظاہرہ تک سکل استرداد ایمن اولدیندر
§ مظاہرہ قانونسک تطبیقاندہ ویدہ جکی ابی ویا قنایجہ قانہک وضع ایدہ جکی احکام
ایہ ، بالخاصہ مظاہرہ قرار دے اعطایہ صلاحیتدار اولان مقامی آئیندہ ایدہ جکی اصابتہ تابعدرہ
اگر وضع اولہ حق احکام مصیب اولہ ازسہ مظاہرہ قانہ فی چوق قنسا و ہلکلی
نتیجہ لر ویرر . اخلاق عمومیہ بی بوزار . بالعکس مصیب اولدینی تقدیردہ غلبت فائدہ لی
اولور و اخلاقی اصلاح ایدر .

مظاہرہ عدلیہ حقندہ وضع اولہ حق قانون مظاہرہ اصول استحصالیہ افرط
و تقریطدن اجتناب ایتک لازمدر فی الحقیقہ مظاہرہ ، کفقلہ ، مصرفلہ ، نہایتسز مراسملہ
قابل استحصالیہ اولدینی تقدیردہ فائدہ سز قالیر . مصرفلہ ، کفقلہ ، مصرفسز محاکمہ طایی
حقیقہ غیر معقولدر .

بوکا مقابل پک بسیط و پک سریع رشکلہ مظاہرہ طلبیرنک تدقیقی ایہ اعطایہ
قرار اولنمیدہ تہلکلیدر . زیرا مظاہرہ قرار ایہ خصم بعضاً پک مهم تأمینتندن محروم
قالہ یلیر . مثلاً بر طرف مظاہرہ قرار دے استحصالیہ ایتسہ بناء بشینا ویرلسی اقتضا ایدن تأمینانی
اعطایہ ایتکسزین حجز احتیاطی وضع ایدوب بالاخرہ دعواسی غائب ایدرسہ ، خصم بو
سیلہ معروض قالدینی ضرر و زبانی استیفا ایدہ جک محل بولہ سز . بوبادہ ابراز اولہ حق
سہولت ظیمہ ، بر کیمسہ بی ازجاج ایچون علیہندہ الکمزور ادا لارک ترتیب و دولت قویلہ
تعقیب و حجز احتیاطی لر وضع اولنمیدہ و کندیسک چوق قنار موقعدہ بر اقل مسفی موجب اولہ یلیر .
بناء علیہ مظاہرہ عدلیہ بایندہ بیوک بر احتیاط و اعتدال ایہ حرکت ایتک لازمدر .
ممکن مرتبہ ہر درلو مصارف ، خذف اولنمقلہ برابر طرف متخاصمک ایضاحاتی استماع
اولنمق و دیگر طرفک حقوق و منافی دائماً نظر دقتدہ طو تعلق لازمدر .

کیملرہ مظاہرہ ایدلیدر

§ مصارف محاکمہ اعتبار ایہ مظاہرہ و معاونت علی الاطلاق عاجز و فقیر اولانلرہ تأمین
اولنمیب حقیقی اولدینی ظاہر اولان و دعواسی موفقیقلہ ادارہ و تعقیب ایچون ایجاب ایدن

محاکمه مصافى . تأديه امکان و اقتدارنده بولمیان و یا خود کندی و اولاد و عیالتك نفقه سنه تجاوز ایتدکجه ، ضرورته دوچار اولدقجه ، مصارف مذکوریه تأديه قدرتی اولیان هر شخصه تأمین اولنق لازمدر . بیه جك برشی بوله میان یعنی کله نك معنای مطلقندم کی فقیر لر بطریق الاولی مظهر معاونت اولق لازم اولدینی کی نسبتاً زنکین عد اولنان بر شخصده اقامه و یا تمقبی ، قدرتی فوقنده یوکسك خرج لر تأديه سنه ، وکیل اجر تلری اعطاسنه متوقف اولان دعواسنی اقامه و یا مدافعه ایچون کذلک معاونته مظهر اولق لازمدر . یعنی مظاهرت قرارلری طالعالبك وضعیت مالیه سی ایله دعوانك مصرفی نظر دفته الزهرق شخصه نظراً اعطا اولنمیدر .

فرانسه ده ۱۸۵۱ قانوننده اولدینی کی یالکیز فقیر اولانلره مظاهرت تأمینى حالنده معیشتجه مضایقه ده بولنماسنه مبنی فقیر عد اولنه میان اورته حالیلر قانون احکامندن استفاده ایده منزلر . ایشه بوملاحظه بیه بناء درکه فرانسه ده ۱۹۰۱ تاریخنده نشر اولنان قانون فقیر تعبیری یرینه « وارداتك عدم کفایه سنه مبنی حقنی ادعا و یا مدافعه بیه مقدر اولیانلر » تعبیری اقامه ایتشد .

آلمان و موناکو قانونلری ده کرک کندیسی و کرک عائله سنی معیشتجه مضایقه ده دوچار ایتدکسزن مصارف محاکمینی ایضاً مقدر لیمانلره قارشو مظاهرت تأمین ایتدکده در: [۱]
§ اشخاص طبعیه کی ، حقوقلری ادعا و یا مدافعه ایچون مقدار کافی وارداته مالک اولیان اشخاص حقوقیه و یا حکمیه ده مظهر معاونت اوله بیلیرمی ؟

معین بر خصوصی اجرا ایله حصه دارلرینه کار و تمتع توزیع ایتدک اوزره تشکیل ایدن شرکتلر و یا خود اعضالرینه توزیع تمتعدن بشقه درلو منافع تأمینى مقصدیله و یا خود منحصرأ منافع عمومیه ایچون بر حس فداکاری ایله تشکیل ایتدش اولان جمعیتلرک هر حالده معروض اولدقلری تجاوزلری دفع ایچون واردات کافیه مالک اولدقلری فرض اولنه منزه اشخاص حقوقیه طائمش اولان حقوق نهایت الامر شخصیت مذکوریه وجوده کتیرن افراد طائمش دیمکدر . دیگر طرفدن اشخاص حقوقیه نك موهوم شخصیت عد اولنملری اساسی هر طرفده ترك اولنمقده در . بناء علیه هر فرد به ذات طائمش اولان حقل برلشمش اولان افراد ده طائمش بر امر ضروریدر . اگر افرادک برلشمه سندن حاصل اولان جمعیت و شرکتلره لدی الحاجه مظاهرت تأمین اولنمازه آتی تشکیل ایدن اشخاص دیگر صورته حقوقدن فراغه اجبار ایدلمش

اولور. بالخاصه منافع عامه به عائد امور ايله مشتغل اولان وبتون منابع وارداتی اعضاسنك تعهد ایستکاری مقدار اعانه به مقصور اولان جمعیتلر حقننده دولتك معاوی برقات دهالزمدر. از جمله فقیر چوجقلمه یاردم ایچون متشکل بر جمعیتک بر صاحب خبر طرفندن فقیر چوجقلمک امورینه صرف اولق اوزره وصیت اولسان مهم بر مبالغی دعوی ایدمه مسی و ورثه سنك تجاوزکار وضعیته قارشى هیچ برشی یا پاماسی مسامحه اولنه من [۱] مع مافیه قرآنسز ۱۹۰۱ قانونی مصارف محاکمه نك تأدیبه سندن عاجز بولنان مؤسسات عمومیه ايله امور خیریه ايله اشتغال ایتك اوزره متشکل جمعیتلرده مظاهرت تأمین اولنه جغفی بیان ایدمه رك مفهوم مخالفه دیگر جمعیتلرک مظاهرت عدلیه دن استفاده ایدمه به جککری افاده ایتمشدر. قرآنس قانوننك دیگر اشخاص حقوقیه به مظاهرت عدلیه تأمین ایتماسی اغلب احتمال تجارت شرکتلرینك يك نادراً محتاج معاونت بولنه بیلدکلرندن و دیگر جمعیتلرک دخی قدرت و نفوذلرینی سوء استعمال ایتلرندن اندیشه ایدلمسندن ایلری کلمشدر.

آلمان و مونتقو قانونلری اشخاص معنویه به مظاهرت تأمین ایدبله جکنه دائر هیچ بر حکمی اختوا ایتبور.

§ اجنیلره مظاهرت تأمین ایدلمی می ؟

بوگونکی تلقیلره کوره بر مملکتده یا ایان اجنیلر او مملکتده یرایلره تأمین ایدلمش اولان بالجمله حقوق مدنیه دن یرایلر کی استفاده ایدرلر. یالکتر حکومت و اداره به اشتراك صلاحیتدن عبارت قالان حقوق سیاسیه اجنیلره بخش اولنه من. حکومت اجنیلره محاکم قبولرینی حقوقاً آجیق براقفه مجبور اولدینی کی مملکتده سفیل دوشمش حقلی اولان اجنینك استحصال حقوقی ضمنتده کنديسنه معاونت ایدمه رك محکمه به مراجعت ایدمه بیلمسنی فعلاً ممکن براقق مجبوریتنده در. مع مافیه بوگون دولتلرک اکثریت عظیمه سی محکمه قبولرینی اجنیلره مخترانه برشکلده آچقده در. پرنسپ اوله رق اجنیلر، یرایلردن فضله بر تأمینات مخصوصه اعطسا ایتدکجه. اقامه دعوی حقندن محروم عد اولنیورلر. [۲] و بطریق الاول یرایلر کو سترمه که مجبور اولدینی تأمیناندن وسائر مصارف محاکمه دن معاف عد اولمیورلر.

[۱] لایحه ماده : ۱۱۲

[۲] Cautio judicatum solvi دنیلان بو تأمینات عدلیه : تورکیه ایدمه ده ۲۱ ربیع الآخر ۱۳۳۳، ۲۳ شباط ۱۳۳۱ تاریخی قانون ايله تأسیس اولنمشدر.

شوقدر که دولتر کرک عهدهی و کرک قانونی معامله متقابله شرطيله اجنيلرک اقامه دعوی حقى تحديد ایدن بوقیوداندن فراغت ایتمکده درلر .
 نته کم آلمان قانونی ۱۱۴ نجی ماده سنده معامله متقابله شرطيله اجنيلرکده مظاهرت عدليه طلب ایده بيله جکلری اصریح ایتمدر . [۱]

۴

مظاهرتك حدود وشكلى

§ مطابق بر صورتده فقیر اولان یعنی دعوانك استلزام ایتدیكى اك حقیف مصرفلری بيله تأدیهیه مقتدر اوله میان عجزیه تام شکله مظاهرت ایدلمیدر . تام مظاهرت بوجه پشین دولتجه استیفا اوله حق قیدیه، پول، اعلام خرچلرینك کافه ستك پشین تأدیه سندن معافیتی، ناسیاً دعوانك تحقیقات و محاکماتك استلزام ایتدیكى شهود و اهل خبره اجرتلرینك دولتجه صرف ایدلمسنى ثائماً محامی ايله مباشر اجرا مأموری کی اجرت مقابلنده ایفای خدمت ایدر مأمورین معاونت عدليه مك مجاناً ایفای خدمت ایتلمی، رابعاً حجز احتیاطی کی بهض تدابره مراجعت ایچون قانوناً ارأهسى لازم اولان کفالت و یا تأمینات ارأهسى مجبوریتندن معافیتی ایجاب ایدر .

مطابق بر صورتده فقیر اولیان و مصارف دعوانك بر قسمی مثلاً پول و قیدیه و مباشر و شهود اجرتلری تأدیه و تسویه اقتداری اولوب آنجق یو کسک مقدارده بالغ اولان اعلام خرچلری ايله وکیل اجرتلری تماماً و یا قسمی تأدیه دن عاجز اولان اورت حلالیره ده تام بر مظاهرتی تأمین اولنمیدر یوقسه مقتدر اوله مدقلى مصارفه مقصور اولق اوزره قسمی مظاهرتی تأمین اولنمیدر؟ برم نقطه نظر منه کوره مظاهرت عدليه فرانسه، آلمان، موناکو قانونلری کی یالکز کلمه مك معنای مطلقده فقیر اولانلره بخش ایدلیوب کندی و اولاد و عیالتك نفقه سنه تجاوز ایتدکجه، مصارف محاکمه یی تأدیهیه مقتدر اوله میان کیمسه لره ده بخش ایدلش اولدیعندن مصارف محاکمه به قسمی سهولتله اشتراك ایتلمی ممکن اولانلرک مصارف مذکورده دن معاف عداولتملری بوجه ايله جائز اوله منه . بتون ویرکولر هر شخصك استطاعت و قدرت مالیه سنه کوره طرح و توزیع ولدی الحاجه کندیسنه کلان حال عسر مقداری تنزیل اولنق

ضروری در ویرکوسنک یا لکمز بر مقدارینی ویرمک قابلیق منسلب اولان شخصک بو وسیله ایله تکمیل ویرکوسنی اسقاط اصلا معقول کوریلہ من . [۱]

فرانسه و موافق قانونلری ایله ۱۸۹۸ تاریخیلہ معدل ۱۸۷۷ تاریخلی آلمان قانونندہ قسماً مظاهرت اساسی موجود دکلدر . آنجق آلمانیا دہ ۱۸ کانون اول ۱۹۱۹ تاریخیلہ محامی - اووہ و مباشرلرک مصارف ضروریہ لرینک تزییدی حقندہ نشر ایدلش اولان قانون اوچنچی مادہ سی ایله اصول محاکمہ حقوقیہ قانوننک ۱۱۵ نجی مادہ سی تعدیل ایدرک د ماله متعاق دعوالر دہ ، فقیر اولان شخص کندی و اولاد و عیالنک نفقہ سنہ تجاوز ایتیرک ، مصارف محاکمہ نک بر قسمی در عہدہ ایدہ بیلہ جک حالہ اولدینی تقدیر دہ ، مظاهرت عدلیہ تأمین ایدن قرار دہ بوقسم مصارف محاکمہ نک و برنجی فقرہ موجبہ (فقیرلر مظاهرت تأمین اولنہ جقنہ دائر اولان ۱۱ نجی مادہ نک فقرہ اولسی) اووقات - اووہ و مباشرلرک مصارف ضروریہ لرینک تأجیل اولنہ میہ جقنی تصریح ایتشد .

§ دیگر طرفدن آلمان قانونی اصول محاکمہ اعتباریلہ طرفین ارہ سندہ تام بر مساوات تأمین مقصدیلہ مدعی بہ ، مستأفہ . تمیز ایدن طرفہ اعطا اولنان مظاهرت عدلیہ تأمین اولندقدہ ۱۱۵ نجی مادہ نک ۱ نومرو سندہ مقید مصارفدن طرف متخاصمکدہ موقہ معافیتی اساسی قبول ایتشد . [۲]

§ محتاج اولانلرہ دولتجہ نہ شکلدہ معاونت اولونمیلدر ؟

مظاهرت عدلیہ نک ایکی شکلدہ ایفاسی ممکندر : برنجی شکل ؛ دولت ، خزینہ سندن نہائی و قطعی بر فدا کارلق اختیار ایتکمیزین ، یا لکمز بشینا استیفا ایدہ جکی خرجلری و دعوی و کیلی و تبلیغ وظیفہ سیلہ مکلف اولان مباشرلرک و اجرا مأمورلرینک مصارف ضروریہ لرینی نتیجہ محاکمہ بہ قدر تأجیل و شہودہ و اهل خبرہ بہ و کشف اجرا ایدہ جک مأمورین عدلیہ بہ تقدیر اولان مصارف ضروریہ یی دہ اوانس اولہ رق اعطا ایدر . بر کلدہ دولت ،

[۱] لایحه آنجق تام بر مظاهرت اساسی قبول ایدوب مصارفک بر قسمنہ شامل اولہ جق مظاهرت اساسی قبول ایتامشد .

[۲] مذکور نومرو دہ موضوع بحث اولان مصارف ؛ مأمورین عدلیہ نک مصارف ضروریہ لری شہود ، اهل خبرہ اجر تلیری ، پول و مصارف متفرعہ مثللو اولہ ابقا ایدلش و یا ایدیلہ جک مصارف محاکمہ در . بو مصارف خارجندہ قالانلر ایسہ مصارف محاکمہ ایچون کفالت ایله مباشر و اووقات اجر تلیدر .

محتاجه اقراض و تأجیل طریقہ معاونت ایدوب ختام محاکمہ متعاقباً صرفیات واقعہ محکوم اولان طرف متخصصین و قدرت مالیہ می اولمدی ویا بالعکس مظهر معاونت اولان کیسه دعوائی غائب ایدیکی تقدیرده مظهر معاونت ایدیلاں کیسه دن استرداد ایدر. ایکنجی شکل : دولت ، قطعی بر صورتده مصارف محاکمہ دن فراغت ویا موضوع بحث مصارف سائرہ می استرداد ایتہ مک اوزرہ صرف ایدر. بناءً علیہ مظهر معاونت اولان طرف دعوائی غائب ایدر ویا خود قزانوب و فقط خصمی مفلس بولنورسہ ، نام و حسابہ صرف ویا تأجیل ایدلمش اولان مبالغی اعادہ ایلہ مکلف اولماز .

بو ایکی شکلدن هر برینک مدافعہ لری واردر. فقط عمومیتله قانونلر ، بالخاصہ فرانسر قانونی متوسط بر شکل قبول ایتہ کده در :

اول امرده مظاهرت استحصال ایتش اولان طرفک خصمی دعوائی غائب ایدوب مصارف ایلہ محکوم اولدینی تقدیرده کرک آلمان (ماده ۱۲۳ و ۱۲۶) و کرک موناکو (ماده : ۴۹) و کرک فرانسه (ماده : ۱۷) قانونلری موجبجه دولتجه قرضاً صرف ویا تأجیل ایدلمش اولان مصارف کنديسندن تحصیل اولنور .

[فی الحقیقه دعوائی غائب ایدن کیسه نک ، خصمنک دولتجه مظهر معاونت اولمندن استفادہ ایدرک ، محکومہ مصارف محاکمہ تأدیہ دن امتناع ایتمی معقول اولمز . [۱] شو قدرکه دعوائی بالعکس مظاهرت عدلیه استحصال ایدن طرف غائب ایدر ایسه تأجیل ویا نامہ صرف اولنان مصارف محاکمہ نک کنديسندن استحصال اولنوب اولونما می خصوصندہ اختلاف واردر .

مسئله علمی اوله رق تدقیق اولوندقده بوبایدہ بر تفریق یا بمق ضرورتی حاصل اولور . شویله که : دولتجه دعوائک اقامہ ویا مدافعہ می سببیلہ استیفا ایدلمک اقضا ایدن پول ، اعلام خرجی ، قیدیہ ، تبلیغہ و سائر نام تحتندہ اولوب تأجیل ایدلمش بولنان رسوم دن هیچ بری مظهر معاونت اولان شخصدن استرداد اولنه ماملیدر .

فی الحقیقه : اشبو رسوم دولته ، اقامہ ایدلمش اولان دعوی مناسبیلہ ایراد قید اولنه حق قلملر اولوب دعوی اولماش اولسه ایدی ذاتاً استیفا ایدیله میه جک ایدی . بناءً علیہ مصارف مذکورہ نک عدم استیفا می دولتک واردات بودجه سنہ تأثیر ایدمز . دیگر طرفدن اکثری جاہل و کویلولردن عبارت قالدق اولان فقیرلر عمومیتله مظاهرت قراری

استیصال ایتک اوزره تزاغلرینی عرض ایتدکلی مقام طرفدن ویریله جک قرار اوزرینه
اقامه دعوی ایدرلر و یا مدافعانده بولونورلر. مظاهرت قرار ویریه جک اولان مقامک برسوزی
ویا طلبلرینی رد ایتسی حالنده محکمه یه مراجعهلرینه ذاتاً امکان یوقدر. بناء علیه دعوالرینک
ردی حالنده ؛ اگر اشخاص مزبوره حسن نیته حرکت ایتش ايسهلر - که نو اکثریت
عظیمه یی تشکیل ایده جکدره مسئولیت کندیلرینه یا ککش نصیحت ویرن ، مظاهرت ایدن
دولته راجع اولق بر امر ضروریدر. بناء علیه مظهر معاونت اولان طرفک نامنه صرفه
اولان مبالغی اعاده ايله مکلف اولماسی عدالته لازمدر .

شوقدر که دولته ، شهود و اهل خبریه اوانس اولارق اعطای اولنه جق اجرتلر ،
مصارف بودجه سی قیاباریر . دولته مصارف مذکوریه یی قطعی اوله رق غائب ایتسی موازنه
مالیه نه اجرای تأثیر ایدر . بو اعتبارله منافع عمومیه نقطه نظریدن شایان تجویز اوله من .
دیگر طرفدن شاهدینک رد اولدینی و یا عدم معلومات بیان ایتدیکی احوالده مظهر
معاونت اولان کیمسه لزوم سز کشف و اهل خبره تدقیقاتی طلب ایتش اوله جقندن ، بهوده
یره اقامه دلائل ایتسندن متولد مسئولیت دولته تحمیل اوله من . بالعکس مظهر معاونت
اولان طرفک دولت قوتیله شهادتلی رده محکوم بر جوق شاهدلی اقامه و کشف ، معاینه
طلبی صورتیله خصمی مصارفه مشکلاته دوچار ایتسی عدالته قرین جواز اوله من .

نهایت دعوی و کیلاری مباشرلر کی مصارف ضروریله یی ايله ادامه معیشت ایدن
کیمسه لردن ده ، موکلرینک احتیاجی وسیله سیله نهائی و قطعی فدا کارلق طلبی موافق دکلدزه
مظاهرت طلب ایدن کیمسه یه بالآخره حال یسر کلسنه و یا خود حیلله ايله مظاهرت
استیصال ایتسنه بناءً مظاهرتک استردادینه قرار ویریلورسه دولته تأجیل اولنان بالعموم
مصارفکده او شخصدن ، اصلاً نائل مظاهرت اولماش کی استرداد واستیفای قابلدر .
آلمان قانونی ۱۲۵ نجی ماده سنده مظاهرت نائل اولان کیمسه نک ، حال یسر کلدیکی
تقدیرده ، تأجیل ایدلش بالعموم مصرفلری تأدییه ایتمکه مکلف اولدینی بیان ایتشدز .
قانون مذکور کوره هیج بر مصرف ، مظاهرت ایدیلا طرفه حال یسر کلدیکجه و یا حیلله
ایله مظاهرتک استرداد ثابت اولدیکجه ، کندیسندن استیفا اوله من .

فرانسه قانونی ايسه (۱۰ تموز ۱۹۰۱ قانونیله تعدیل ایدلش اولان ۱۹ نجی ماده)
تفریق ایتکده در . دولته تأجیل ایدلش اولان رسوم و خرجه لرایله دعوی و کیلی و کتاب
اجرتلری استیفا اوله میوب آنجق شهوده ، اهل خبریه ، محل آخره عزیمتلی ایچونه

حاکم و مباشر لرہ تادیبہ اولئان و یا خود پول جزای نقدیسی و یا معین بر مدت ظرفندہ تصدیق ایداسی مقتضی اولان مساواتندہ کی تصدیق خرجلری حکم نہائی بی متعاقب کندیسندن در حال تحصیل اولنور . [۱]

۵

مظاهرتك حدودی

مظاهرت بر وجه بالا ایضاح ایتدی کمز بالعموم مصارفه شاملدر . شو قدر که مظهر معاونت اولان کیمسه یہ مصارف مذکورہ دن هانکیلری ونه مقداری ایچون تأمین اولنق لازم کلدیکی مظاهرت قرارندہ تصریح اولنمیدر .

بر کیمسه نك مظهر معاونت اولسی خصمی علیهنه و هیچ بر تأمینات اراٹسنه مجبور اولقسیرین هر درلو طریق قانونی یہ مراجعت و پیوده یرہ نہایتسز مقدارده شهود اقامه سی ایله خصمی تعجیز و تصدیع ایچون بر وسیله تشکیک ایتاملیدر . بو ملاحظه ایله فرانسه ۱۹۰۱ (ماده : ۱۴) و موثاقو اصول محاکمه حقوقی (ماده : ۴۲) قانونلری آنجق محکمه طرفندن استماعنه قرار ویریلان شهود مصارف ضروریه سنك دولتجه تسویه ایدیله بیله جگنی قید ایتکده در .

مع مافیه مظهر معاونت اولسنه بناءً دعواسنه باشلامش اولان طرفی، بالا آخره معاونتدن صرف نظر ایدرک یاری یولده بر افاق جائز اوله من . بونك ایچون کرک آلمان و کرک فرانسه و ماناقو قانونلری مظاهرت قرارینی استحصال ایدن طرفك اصول محاکمه اعتباریله مراجعت ایدہ بیله جکی طرق قانونیه و اجراییه بی ده تعیین ایتکده در :

مظاهرتہ نائل اولان طرف بدایتده دعوائی قزانوب خصمی بو قرار علیهنه بر طریق قانونی یہ مراجعت ایتدیکی صورتده نائل مظاهرت اولان کیمسه اشبو طریقده دعوانك انئی تدقیقندہ بحق معاونتہ مظهردر . قرار مخصوصه حاجت یوقدر . و فقط نائل مظاهرت اولان طرف بدایتده دعوائی غائب ایدوب قرارك تصحیح و اصلاحی ایچون طرق قانونیه یہ مراجعت ایتك ایسترسه کرک آلمان (ماده ۱۱۹) کرک فرانسه (ماده : ۹) قانونلری یکی بر مظاهرت بر قراری استحصال ایتسنه لزوم کورمکده درلر . فی الحقیقه

[۱] لایحه ، ماده : ۱۲۰

بدایتده دعوانك غائب ایدلمسی حد ذاتنده مظاهرت ایدیلان شخصك حتمسز اولدیغنی کوسترمکده در بر ایکنجی تدقیقات ایله دعوانك نه ایچون غائب ایدلمسیکی تحقیق اولندقدن صکره ایجاب ایدرسه مظاهرتیه قرار ویرلمیدر . یوقسه مظاهرت قرارینی اعطایه مأمور اولان مقامی بروجهله اغفال ایتش بولنانلرك صوکنه قدر دولت قوتندن استفادہ سی معقول اوله من [۱]

مظاهرت عدلیه استحصال ایدن طرف ، حتی کسب قطعیت ایدن اعلام ایله ثابت اولدقدن صکره ، استحصال حقوقی ایچون معاملات اجراییه مراجعت ایتک ایستدیکی زمان دخی دولت طرفدن مظهر معاونت اولق لازمدر . آنجق اجرا اناسنده چوق کره مشکلات تحدث ایدہ بیلیر . ازجمله مدیونك بعض اموالک حجز وضبط ایدلمسی فضله مصرفه احتیاج کوستردیکی حالده دیگر اموالی حجز دها آزمصرفله ممکن ومدیون حقنده اهون وسهل اوله بیلیر . یاخود اشخاص نالته مدیون ایله مالک قابل حجز ویا حاجزك دیگر داینلره نظراً حق رجحانی حائز اولوب اولدیغندن ویا حجزه اشتراك ایدوب ایدہ مامسی خصوصاً نندن طولانی بعض دعوی ومسائلک حادث اولسی محتملدر . مظاهرت قرارلری بوکی اجرا اناسنده تحدث ایدہ بیله جک بالجمله مشکلاتک حلی خصوصنده دولته معاونتی اقتضا ایدرمی ؟

فرانسه ۱۹۰۱ قانونی ۱۴ نجی ماده سنده بوبایدہ بعض تحدیدات وضعنه لزوم کورمشدر . فی الحقیقه حاجزك ، هیچ برضرره ، مسئولیتہ قاتلانمقسزین اشخاص نالتهك حقوقی اخلال ایدہ جک طرژده ویاخود مجرد انتقام مقصدینی تعقیباً حرکت ایتسی تجویز اولنه من . ماده مذکورہ موجبنجه مظاهرت عدلیهك معاملات اجراییه شامل بولنسی تقدیرنده معاونت قرارینك نه کی معاملات اجراییه احتوا ایدہ جکی ، مظاهرت قرارینی اتخاذ ایتش اولان قلمجه تعیین اولنور .

کذلک حکمک انای اجرا سنده مظاهرت عدلیه نائل اولان طرف ایله کرک خصمی وکرک اشخاص نالته آرہ سنده تکیون ایدن دعواده ، یکیدن مظاهرت قراری استحصال ایدلمک لازمدر . شوقدرکه تدقیقات جدیدہ ، مستدعینک حال احتیاجده بولنوب بولمیدیغنه متدائر اوله میوب اساسه انحصار ایدہ جکدر .

صلاحیت

§ مظاهرت عدلیه به قرار اعطاسنه هانگی مقام مأمور ایدلمیدر؟ [۱]

بو مقامی تعیین خصوصنده اوچ شکل وارد خاطر اوله بیایر : ۱ — دعوایی رؤیتیه صلاحیتدار اولان محکمه طرفندن مظاهرتیه قرار ویرلسی ؛ ۲ — مأمورین اداره طرفندن قرار ویرلسی ؛ ۳ — یالکیز بو خصوصی ایله اشتغال ایتک اوزره تأسیس اولنه جق قومیسون طرفندن قرار اعطائی شکیدر .

اجنبی قانونلری صلاحیتدار مقامی تعیین خصوصنده متفق دکلدر :
آلمانیاده مظاهرت قرارلری اساس دعوایی رؤیت ایدن محکمه جه اتخاذا اولنور .
فرانسه ومونا قوده ایسه مظاهرتیه صورت مخصوصده تشکیل قلمش اولان قومیسون طرفندن قرار ویرلمکده در .

بویکی شکلدن فرانسز ومونا قوسیستملری بزه دها معقول کورونمکده در .
فی الحقیقه مظاهرت قراری استحصال ایدیله بیللمسی ایچون مستدعینک فقرحالی انبات ایتیمی کافی اولیوب اساس ادعاسنده دخی حقلی اولدینی حقنده محکمه به قناعت کتیرمک لازم کلیر . دعوایی رؤیتیه صلاحیتدار اولان محکمه مستدعی بی اساس دعواسنده حقسنز کوره رک ادعاسنی رد ایتدیکی تقدیرده ، شخص مزبورک فداکارلغه قاتلانهرق محکمه ده دعواسنی اقامه وتعییب ایتیمی فائده سنز اوله جنی کبی بالعکس اساسنده کنیدیسی حقلی عد ایدره رک مظاهرت قرارینی اعطا ایتدیکی تقدیرده هر درلو تأمینات تحتنده جریان ایدره جک اولان اساس دعوی حقنده محکمه نك رأی سابقی تبدیل ایتیمی پک آز محتملدر .
بوکون عمومیتله اصول محاکمه لرده قبول اولونان اساس حاکمک بیطرف اولمسی یعنی قبل المحاکمه طرفیندن برینک له ویا علیه نده برفکر مخصوصه صاحب اولماسیدر . هر هانگی بر صورتله رأینی احساس و اظهار ایتش اولان بر محکمه حضورنده ادعا ویا مدافعه ده برفائده کورولمز .

دیگر طرفندن محکمه ، مظاهرتیه قرار اعطا ایدیه بیلیمک ایچون مسئله بی اساسندن تدقیق وتحقیق مجبوریتنده در . محکمه لره تدقیقات خارجیه ده بولنملری ایسه جائز اوله منر . محاکم

آنحق بیطرف وضعیتده قاله رق ، کندیلرینه عرض اولونان دلائله نظراً حکم ایتک مجبوریتده درلر . حالبوکه فقیرلر عمومیتله دلیللری جمع ایده جک قدرته اولمدقلرندن بعضاً آنلر نامه تحری و جمع دلائل لازم اولدینی کی بعضاً افاده لرینک موثوقیتی تأیید ضمنتده تحقیقات مخصوصه اجرایی ده لازم کله بیله جکدر . بناءً علیه ایکی شیدن بری اوله جقدر : یا محکمه لر مستدعینک ، مراجعت ایله بوله بیلدیکی وثائقه مثلاً محله عام خبرلرینه ، بعض ذواتک ومثلاً مأمورین اداره نک شهادتنه مستداً اعطای قرار ایده جکدر . و یا خود طرف مخاصم حضورنده تدقیقات عمیقہ اجراسندن صکره قرار ویره جکدر . برنجی شکله محکمه لری مسئولیتہ اشتراک ایچون هیچ بر لزوم یوقدر . تحقیقاتی اجرا ایله بوشهادتنامه یی تنظیم ایدن مأمورین اداره یه برایی حقوق شناس علاوه اوله رق طوغریدن طوغریه مظاهرتہ قرار قرار اعطای صلاحیتی و بر مک دها بسیط و سر یعدر . ایکنجی شکله ایسه ایکی محاکمه یه احتیاج اولیوب برنجی محاکمه نتیجه سنده محکمه نک اساس دعوی حقنده قرار ویرمی دها موافق ملاحظه اولنور .

فرانسه ومونا قوده مظاهرت عدلیه یه حقوق شناس ومالیه مأمورلرندن مرکب اداری بر قومیسون قرار ویرمکده در .

مظاهرت قرار ی اعطاسنه بر قومیسون مخصوصک صلاحیتدار عد ایدلمسی تقدیرنده بر محذور وارد خاطر در . شویله که مواد مستعجلده قومیسونی همان طوبلایه رق قرار استحصال یک مشکدر . فرانسه ده بو محذوره چاره اولق اوزره مواد مستعجلده قومیسون همان اجتماعه دعوت ایدیلرک حاضر اولان اعضانک مقداری نه یه بالغ اولورسه اولسون اتخاذ قرار ایده بیلمسی اساسی قبول اولنشد . شو قدرکه قرار مذکور موقت اولوب بالا آخره قومیسونک هیئت عمومی سی طرفندن تصدیق قلمق لازمدر .

§ مظاهرت عدلیه یه قرار اعطاسیله مکلف اولق اوزره تشکیل اولنه جق مختلف قومیسونلرک و یا محاکمک صلاحیت شخصیه لرینه ده تقید اولنق ضروریدر . لاعلی التعمین مرهانی بر قومیسونک و یا محکمه نک بو بایده کی صلاحیتی قبول اولنه مز .

هانکی محل قومیسونک یا محکمه سنک بو بایده کی صلاحیتک دها طبیعی اولدینی مسئله سی تدقیق ایدلم :

اول امرده مستدعینک اقامتکاهی ، دعوی رؤیتہ صلاحیتدار اولان محکمه نک بولوندینی محله اولدینی تقدیرده محل مذکور محکمه و یا قومیسونک بو بایده کی صلاحیتی طبعیدر .

بشقه بر محل مأمورینه مظاهرت قرارینی اعطا ایچون صلاحیت ویریه من . زیرا اقامتگاه محکمه سی مستدعینک فقر حالی حقنده سهولته تحقیقات اجرا ایده بیلیر .

انجق مستدعینک اقامتگاهی ، دعوایی رؤیته صلاحیتدار محکمه نك بولندینی محل خارجنده اولدینی تقدیرده دعوانك رؤیت ایدیه چکی محل مأمورین عدلیه سنك صلاحیتی طبیعیدر .

زیرا اصول محاکمه یه تخصیص ایتدی کمز فقرده ایضاح ایده جکمز وجهله مظاهرت قرارینی اعطاسندن اول هر حالده طرف متخاصم نقطه نظرینی ، مطالعاتی سرده دعوت اولونمق لازمدر . خصم ایسه بو ایضاحاتی کیدی سندن اوزاق بر محله اعطا مجبوریتنده براقیله من .

المانیاده مطلق بر صورتده مظاهرت قرارلری انجق دعوایی رؤیته صلاحیتدار اولان محکمه دن طلب اولونور . مع مافیه مطلق صورتده مظاهرت طلبلرینك دعوایی رؤیت ایده جك محکمه دن طلب اولونمسی مهم بر محذوری دعوت ایتکده در . شویله که : چوق کره دلائل مستدعینک اقامتگاهنده بولنه بیله چکی کی رد ایدلمسی احتمالی وارد اولان یرادعا ایچون فقر حال ادعا ایدن شخصی ، بده کده پك اوزاق محلله اختیار سفر اضطرارنده براقق طوغری اولاماز . مسندعی یه یانی باشنده نصیحتی ایله ارشاد ایده جك بر مأمور ارانمسی ضروریدر . نصیحت آلمق اوزره ، منحصراً منافع شخصییه سی دوشونه رك حرکت ایدن ایش آدملرینه مراجعتده مضطر براقلمسی جائز دکلدر . دیگر طرفدن مستدعینك فقر حالده اولوب اولمادینی ده اقامتگاهنده ده امنیت و سهولته قابل تحقیقدر .

عمومیتله اقامتگاه مأمورلری مسئله یه وضع بیدا ایتدکلری حالده دعوانك رؤیت ایدیه چکی محله بولونان مأمورلر طرفدن استنباه صورتیه تحقیقات اجرایی لزومی حاصل اوله جق واستیضا حلا نتیجه سی مظاهرت قرارلرینك اعطاسنده لزوم سر بر بطاوت حاصل اولاجقدر .

نهایت مستدعی صلاحیتدار اولان محکمه یی تعییندن چوق کره عاجز قاله جفندن بو خصوص حقنده نصیحت آلمق ایچون استشاره اجرتی ویرمك مجبوریتنده قاله بیلیر .

ایشته فرانسه قانونی بوملاحظاته تابع اولارق مظاهرت طلبلرینك هر حالده مستدعینك اقامتگاهنده کی قومیسو نه عرضه لزوم کورمکده در . بوقومیسو ن مظاهرانه قرار ویرمن .

یالکز مستدعینك احتیاجی و اساس مسئله حقنده تحقیقات لازمه اجرا ایتدکدن صکره مطالبات مذکوریه یی ، اساس دعوایی رؤیت ایله مکلف اولان محله بولونان قومیسو نه ارسال ایدر . اشبو قومیسو ن خصمی ، استماع آندن آلاجنی ایضاحاته کوره تحقیقاتی اکیال ایتدکدن صوکره مظاهرت حقنده قرار قطعی اعطا ایدر [۱] .

۷

اصول استحصال

§ مظاهرات عدلیہ طلبہ کی تحریراً اولدینی قدر شفاہادہ درمیان اولنہ بیلیملیر [۲]
فی الحقیقہ دعوی اقامہ سنده اولدینی کی بوبادہ استدعاى مخصوصہ لزوم کوسترلمسی حالندہ
فقیر اولان کیمسہ لر پول یارہ سی تدارکنہ ، استدعاى یازدیرمق ایچون یازیجی مصرفی
اعطاسنه مجبور قاله بیلیرلر۔ فقیرلرک ضرورت حالارینی اثبات ایچون بوبله مصرفی برطریقہ
مراجعت مجبوریتک قبولی معقول اولامز۔

بوملاحظاتہ بناءً فرانسه ده (ماده : ۸) شفاہی اولہ رق مظاهرات عدلیہ طالب ایدیلہ بیلیر۔
کذلک آلمان قانونی ۱۱۸ نجی مادہ سنده مظاهرات طلبہ ریتک استدعا ایلہ اولدینی قدر کاتب
طرقندن ضبط ورقہ سنہ قید ایدیلہ جک بیانات ایلہ دخی درمیان اولنہ بیلیمسنہ جوازویر مشدرہ۔
موناکو قانونندہ (ماده : ۴۰) مظاهرات طلبہ کی پولسز بر استدعا ایلہ وقوع بولمق
لازم کلیر۔ آنجق طالب اولان ہر کیمسہ یازی یازمق بیلیمدیکی ویا یازمغہ مقتدر اولمادینی
احوالہ شفاہادہ ادعا سی درمیان ایدہ بیلیر۔

اشبو استدعاہ مستدعینک فقرحالی اثبات ایدہ جک وثائق ایلہ اساس مدطاسنی ایضاح
ایتمی لازمدر۔ بو استدعا لک آلمانیاہ طوغریدن طوغری بہ اساس دعوائی رؤیت ایدن
محکمہ ویرلمسی لازمدر۔ (۱۱۸) فرانسه (۸) وموناکو (۴۰) دہ ایسہ مدعی عمومی بہ
ویریلور۔ فرانسه قانونی مدعی عمومی بولنمیان شہرلر دہ ابراز سہولت ضمنتہ استدعا لک
مستدعینک اقامتکاہندہ بولنان بلدیہ رئیسندہ ویرلمسنی تجویز ایتیش اولوب بوحالہ استدعا
بلدیہ رئیس طرفندن همان مدعی عمومی بہ کوندریلور۔

مستدعینک ، استدعا سنہ بوطلبنی تأیید واثبات ایچون قناعت بخش بعض اوراق وثائقی
رابط ایتک ضروریدر۔

آلمانیاہ مستدعینک اقامتکاہندہ بولنان مأمورین طرفندن ویرلمش بر وثیقہ مربوط
اولمق لازمدر کہ اشبو وثیقہ نک مستدعینک احوال شخصیه سی وصنعنی ، کرک کندیسنک
ترونی وکرک افرادکاهنسک قاج نفوسدن عبارت اولدینی ، دولتہ ویرمککہ مکلف اولدینی

(۲) لایجہ مظاهرات طلبہ ریتک آنجق تحریری اولسنی اساس اتخاذ ایتشدر۔ ماده : ۱۱۴

و یرکونک مقداری دعوائی تعقیب و انتساج ایچون ایجاب ایدن مصارفی تدارک مقتدر اوله مدیغنی بیان ایتسی ایجاب ایدر .

فقرحالی اثبات ایچون المان قانونی ایله وضع ایدلمش اولان اساسی پک طوفری بولمورز . اول امرده متن قانون بو وثیقہ بی اصدار ایدمہ جک مقامی صورت قطعیدہ تعین ایتیمور . لاعلی التعین بر مأمورك تقدیرینه وبالعموم مأمورینک بوکی معلوماتی صحیح بر صورتله جمع ایدمہ بیلہ جکمنه اعتماد جائز اوله من .

دیگر طرفدن مأمورك ، مستدعینک دعوی مصرفی تأدیہ ایدمہ جک اقتدار مالیدہ بولندیغنه شہادت ایتسی ده معقول دکلدر . زیرا هیچ بر کیسه ایچون دیکرینک وضعیت مالیه سنہ قطعی بروقوف امکان داخلندہ دکلدر . ظاہراً فقیر کورونان بر کیسه نک حقیقتدہ پک زنکیں اولسی محتملدر . بناءً علیہ ، وظیفہ سی جدیتله ایفا ایدن وسوسہ لی بر مأمور هیچ بروقتدہ هیچ بر کیسه ایچون بویله بر شہادتدہ بولنه ماز .

بز ضرورت حالی اثبات ایچون فرانسہ ده قبول ایدلمش اولان اساسک دها چوق معقول اولدینی قناعتدہ نز .

فرانسہ ده ۱۹۰۱ قانونی ایله تعدیل ایدلمش اولان مظاهرت عدلیہ قانونی موجبجه استدعا ایله برابر بروجه آتی و ناثق ابراز ویا استدعا یه ربطی لازمدر : ۱ ، مستدعینک اقامتکاهندہ کی تحقیق مأموری طرفدن مکلف اولدینی و یرکونک مقدارینی و یا حد ذاتندہ مکلف اولمادیغنی مین و یرلمش بروثیقہ . ۲ منابع واردانک عدم کفایه سنہ بناءً مصارف محاکمہ بی تأدیہ ایدمہ جک اقتدار مالیدہ اولدیغنه دائر مستدعینک طرفدن لذات وقوع بولاجق بیاناتک اقامتکاهی بلدیہ رئیس حضورندہ تأیید اولندیغنک بلدیہ رئیس طرفدن تصدیق . بو استدعا اوزرینه مظاهرت عدلیہ قراری اعطا اولنه بیلیمک ایچون کرک مستدعینک ضرورت حالی و کرک اساس ادعا سندہ حقیقی اولدیغنی تحقیق کلیر . مجرد محله دن ، بلدیہ مأمورندن آلنه جق برعام خبرله مسئلہ یه قطعاً حل اولونمش نظریله باقیله من .

کرک مستدعینک احوال مالیه سی و کرک حقیقی اولوب اولمادیغنی حقندہ الک اساسی معلوماتی طرف متخاصم و یرہ بیلیر . کندیسنک بوبایدہ کی مطالعاتی جوق قیمتداردر .

آنک ایچون استدعا دن همان طرف متخاصم خبردار اولنمیلدر . فرانسہ ده (ماده : ۱۱) مظاهرت طلبلرندن خصم خبردار اولنور . و خصم کرک مستدعینک واردانک عدم کفایه سی و کرک اساس دعوائی حقندہ سرد مطالعه ایچون دعوت اولنور . ا کر کندیسینی اثبات

وجود ایدرسه قومیسون ، صاحباً مسئله یی حل وانتاج ایچون صرف غیرت ایدر . دعوالرک بر مقدار مهمی طرفینک متقابلاً کندیلرینی حقی ظن ایتمسندن نشئت ایتمش اولدیغه کوره ، قومیسونک طرفینی بدایتده صلح ایتمک اوزره واقع اولان تشبیهاتی بر چوق دعوالرک محکمه به کله دن حلفی ممکن قیلار . محکمه لرک دخی ایشلری اولدجه آزالیر .

فرانسه ده ۱۹۰۵ سنه سنده یاییلان بر ایستاتیسیتقه کوره سنه مذ کوره طرفنده ۱۰،۵۴۸ ایش بو صورتله صلحاً حل اولمشدر [۱] .

آلمانیاده مظاهرت استعدالرینک طرف متخاصمه تبلیغ اولنه جنفی مذ کور دکلدر . اصول محاکمه قانوننک ۱۲۶ نجی ماده سنده ایسه مظاهرت طلبلرینه محاکمات شفاهیة اجرا ایدلمکسزین قرار ویریله بیله چکی مذ کوردر . فقط بوندن بو خصوصده اصلاً محاکمات شفاهیة اجرا ایدیله بیله چکی معنایی استخراج اولنه میه جنفی کبی خصمک ده مطالعاتنک ده بوجهله استماع اولنه میه جنفی معنایی ده استخراج اولنه من . بوقید قانونی خصمک نحریراً محکمه به جواب ویرمک اکتفایه حق و صلاحیتی اولدینی معنانه اولق لازمدر . [۲]

بو استدعا و خصمک جوابی اوزرینه مظاهرت قراری اعطاسنه صلاحیتدار اولان مأمورین طرفندن آروجه تحقیقات اداریه یا ملکی لازمدر (فرانسه ماده : ۱۱) ایشو تحقیقاتنک اکیلندن صکره قومیسونجه مظاهرت عدلیه به قرار ویریلور . قومیسونک ویا محکمه نک بوبابده اتخاذ ایتدیکی قرارک اسباب موجبیه استنادی طبیعی اولقله اسباب مذ کوره نک اعلان و اشاعه سنده تهلمکه واردر .

فی الحقیقه مستدعینک حقی ویا حقسز اولدینی حقنده درمیان اولنه حق اسباب موجبیه خصمک جسارتی قیرار و محکمه نک قرارینه اجرای تأثیر ایده بیلیر . دیگر طرفدن بر کیسه نک وضعیت مالیه سنک مدلل و اسباب موجبیه لی بر قرار یله اشاعه سی حقنده فنا تأثیر یا بایلیر . بوملاحظه ایلدرکه مونا قو قانوننده (ماده : ۴۲) مظاهرت قرارلرنده اسباب موجبیه درمیانی غیر جائزدر . فرانسه ده ایسه (ماده : ۱۲) مظاهرتنک قبولنه دائر قرارلرده ، اسباب موجبیه بیان ایدیله مزایسه ده مظاهرتنک ردی حقنده اتخاذ اولنان قرارلرده اسباب موجبیه ذکرا و انور . مظاهرتنک اعطا ویا ردی حقنده اتخاذ اولنان قرارلره قارشو طریق مراجعت تأسیس اولنه بیلیرمی ؟

فرانسه ده مظاهرتنک قبول ویا ردینه دائر صادر اولان قرارلره قارشو طرفینک طرق

[۱] garsonnet, Cezar . Bru . T . I P . 62 not 4

[۲] لایحه : ماده : ۱۲۱

قانونيه به مراجعت حقلرى اولمىوب انجق مدعى عمومى طرفدن استيناف محكمه لرى نزدنده تأسيس ايدلمش اولان قوميسيونلرده استيناف اولنه بيلير. استيناف محكمه لرندن، محاكمه كوره ده دردست اولان دعوالره مخصوص اوله رق ايلك دفعه اوله رق صادر اولان مظاهرت قرارلرى محكمه تميز نزدنده تأسيس ايدلمش اولان قوميسيون مخصوص حضورنده استيناف اولنه بيلير. المانياده (ماده : ۱۲۷) مظاهرتك قبولى حقه ده كى قرارلره قارشو طريق مراجعت موجود اولمىوب فقط ردويا استردادى حقه ده صادر اولان قرارلره قارشو مافوق محكمه سنه طرفينك مراجعت حقلرى واردر .

۸

مظاهرتك استردادى

§ مظاهرت طلبنده بولنان كيمسه مأمورينى اغفال و حيله طريقه مراجعت ايله مظاهرتى استحصال ايتمش اولدينى و يا خود حال ضرورتى مندفع اولدينى تقديرده كنديسنة تأمين ايدلمش اولان مظاهرتك استرداد اولنسى طبعى و ضروريدر .

مظاهرت دعوانك هر حال و درجه سنده و حكمك انساى اجراده و حتى اجراستندن صكره دخى استرداد اولنه بيلير .

استردادك نتيجه سى اولوقته قدر دولتجه تأجيل ايدلمش مظاهرت ايديلان كيمسه نامنه صرف ايدلمش اولان مبالغك كنديسندن استردادندن و فى مابعد بر وجهله معاونته مظهر اوله مامسندن عبارتدر .

مظاهرت قرارلرينك كرك طرف مخاصمك و كرك مدعى عمومينك طلبلى اوزرينه و يا مظاهرتيه قرار و يرمش اولان مقابجه رأساً استرداد اولنه بيلمسى ايجابات مصلحته موافقدر . زيرا استرداد قرارينى اتخاذه صلاحيتدار اولان مأمورين دائماً طوغريدن طوغرى به بوبابده معلومات كافيه به صاحب اوله ماز .

فرانسه قانونى (۲۶) نجى ماده سى موجبجه ضرورت حالى حقه ده حيله كارانه بياناتى ايله قوميسيونى اغفال ايتمنه مبنى عليه مظاهرت قرارى استرداد اولنان كيمسه مظاهرت قرارينك آيوجه يوز فرائقندن دون و نامنه صرف و تأجيل اولنان خرجلرك بر مثلندن زياده اولماق اوزره جزاى نقدى و سكرز كون حبس جزاسى ايله محكوم ايدلمك لازم كليد .

حقوق فاكولته سى اصول محاكمه حقوقيه مدرسى

مصطفى رشيد